

Nechceme úložiště

Zpravodaj občanského sdružení Nechceme úložiště Kraví hora

Číslo: 01/2013

Sudičkou jaderného úložiště je podraz

Vznik protestní petice 123 starostů a 27 sdružení „K hlubinnému úložišti férové“, kterou 26. února předali náměstkovi ministra průmyslu a obchodu Šolcovi zástupci sedmi lokalit, vytipovaných jako eventuální konečné úložiště jaderného odpadu, si ministerstvo Martina Kuby doslova a do písmene vykoledovalo samo: porušilo totiž, a to flagrantně, pět let starý vládní dokument o politice

potřeboval souhlas obcí, uzavřel na průzkum mandátní smlouvu se státním podnikem na těžbu uranu Diamo.

Ten totiž žádným souhlasem obcí vázán není, a tudíž o příslušná povolení k průzkumu už požádal. Zástupci obcí se to dozvěděli teprve, když se na schůzku kvůli jedné z lokalit na Vysočině dostavili místo úředníků ze Správy úložišť manažeři z Diamu, aby konsternovaným

Signatáři výzvy volají po přijetí zákona, který by posílil postavení obcí, na jejichž území by úložiště mohlo vzniknout. Žádají, aby v žádné z vybraných lokalit nezačínaly průzkumné práce, dokud nebude rovnoprávnější postavení obcí a státu vyřešeno. Zároveň vyzívají stát k respektování názoru obyvatel vybraných lokalit a otevřenému přístupu k nim.

územního rozvoje ČR, který sice ukládá provést do roku 2015 výběr dvou nejvhodnějších lokalit pro výstavbu konečného úložiště jaderného odpadu, ovšem výslovně jen za účasti obcí.

S nimi v uplynulých letech sice státní úředníci ze Správy úložišť radioaktivního odpadu jednali, zatím ale bez konkrétního výsledku. Místo hledání konsensu se tedy ministerstvo rozhodlo místní obyvatele jednoduše obejít. A vydalo pokyn, aby státní úřad, spravující úložiště radioaktivního odpadu, který ke geologickému průzkumu

zástupcům obcí v podstatě řekli, že se s nimi kvůli geologickému průzkumu za jejich humny vůbec nemusí bavit.

Zda za těchto okolností ještě něco zmůže výzva dotčených obcí, aby se stát choval korektně, aby dodržoval dohody a závazné evropské normy, je otázka. Jasně je naproti tomu už teď, že svým arogantním manévrem ministerstvo projekt hlubinného úložiště vážně poškodilo už v zárodku. Jak mají teď lidé věřit slibům státu, že se jaderné úložiště bude stavět podle nejpřísnějších norem, že bude podléhat

striktním bezpečnostním kontrolám, a že za očekávaný pokles cen jejich nemovitostí dostanou náhradu, když je tentýž stát při první příležitosti podrazil?

Před časem vzal šéf Správy úložišť radioaktivních odpadů několik desítek starostů a zastupitelů vytipovaných lokalit do Finska a do Švédska, kde se podobná zařízení budují, aniž by to údajně budilo mezi tamním obyvatelstvem od-

por. Měl tam v tom případě raději vzít členy zdejší administrativy. Aby se naučili, jak se buduje vzájemná důvěra. Bez ní se totiž v tak ožehavých otázkách, jako je jaderný odpad, žádný projekt uskutečnit nedá.

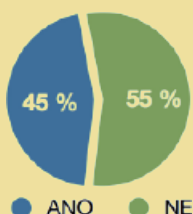
Zdroj: rozhlas.cz

Autor: Lída Rakušanová

Výsledky anket a referend v lokalitě Kraví hora v roce 2012 - 2013

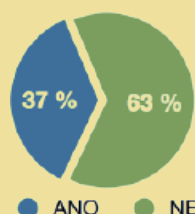
Občané z dotčených obcí se v hlasovnáních vyjadřovali k pokračování spolupráce se SÚRAO nebo k souhlasu se stanovením průzkumného území a s geologickými pracemi vedoucími k nalezení lokality pro vybudování hlubinného úložiště jaderného odpadu.

Bukov

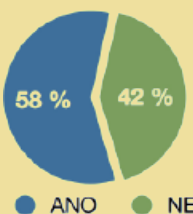
V referendu v lednu 2013 hlasovalo 90 % voličů. 45 % hlasujících se vyjádřilo pro spolupráci se SÚRAO, 55% proti.

Sejřek

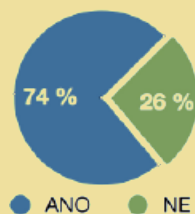
V anketě v lednu 2013 hlasovalo 89 % občanů. 37 % hlasujících se vyjádřilo pro spolupráci se SÚRAO, 63 % proti.

Oleší

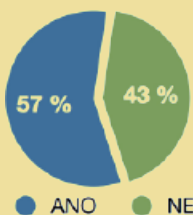
V anketě v lednu 2013 hlasovalo 82,25 % občanů. 58 % hlasujících se vyjádřilo pro spolupráci se SÚRAO, 42% proti.

Střítež

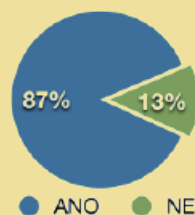
V anketě v lednu 2013 se 74 % hlasujících vyjádřilo pro spolupráci se SÚRAO, 26 % proti.

Drahonín

V anketě v říjnu 2012 se 57 % hlasujících vyjádřilo pro spolupráci se SÚRAO, 43 % proti.

Moravské Pavlovice

V anketě v říjnu 2012 se 87 % hlasujících vyjádřilo pro spolupráci se SÚRAO, 13 % proti.

Věžná: Místní referendum se konalo v květnu 2012, vzhledem k malé účasti voličů však bylo neplatné. Zastupitelstvo obce v říjnu 2012 odhlasovalo, že dohodu se SÚRAO nepodepíše. Další ankety nebo referenda nebyly dodnes vyhlášeny.

Výzva: „K HLUBINNÉMU ÚLOŽIŠTI FÉROVĚ“

Výzva představitelům státu k obnově demokratického a zodpovědného procesu výběru bezpečné lokality pro hlubinné úložiště radioaktivních odpadů

Starostové měst a obcí a dále zástupci neziskových organizací z lokalit, kde stát zvažuje umístění hlubinného úložiště radioaktivních odpadů, 26. února 2013 přijali text výzvy „K hlubinnému úložišti férově“. V ní vyzývají představitel státu – vlády a Parlamentu – k obnově demokratického a zodpovědného procesu výběru bezpečné lokality pro hlubinné úložiště radioaktivních odpadů. Pod výzvou se podepsalo 123 obcí a 29 občanských sdružení ze všech osmi zvažovaných lokalit.

Důvodem výzvy postup Ministerstva průmyslu a obchodu, které se rozhodlo přestat brát ohled na názory obyvatel dotčených obcí a vrátilo se k silovému přístupu. Ministerstvo přitom prostřednictvím Správy úložišť radioaktivních odpadů až do konce roku 2012 opakovaně a veřejně slíbvalo starostům a občanům v místech plánovaných průzkumů, že je nezhájí bez jejich souhlasu.

V přímém rozporu s tímto slibem byla v lokalitě Kraví hora na Žďársku – s tím, že se stejně bude postupovat i v dalších lokalitách – převedena zodpovědnost za stanovení průzkumného území ze Správy úložišť na státní podnik DIAMO. Jeho zástupci otevřeně deklarují, že nehodlají brát ohled na postoje obyvatel a již požádali o stanovení prvního průzkumného území.

Stavba a provoz hlubinného úložiště vyhořelého jaderného paliva výrazně a natrvalo zasáhne do života obyvatel žijících ve vybraném regionu. Vzhledem k výjimečnosti projektu je nezbytné, aby obyvatelé dotčené lokality byli s jeho realizací srozuměni a vyslovili s ní souhlas.

Již více jak deset let obce iniciativně usilují o změnu zákonů, která by zavedla možnost spolurozhodovat o výběru místa pro výstavbu úložiště. Jak lze ilustrovat na příkladech Finska, Švédska či Francie, respekt k názoru obcí nikdy neblokuje, ale naopak vždy otevírá cestu k výstavbě úložiště.

Podepsaní v textu výzvy „K hlubinnému úložišti férově“ žádají ministry, poslance a senátory, aby:

1. Prosadili přijetí zákona, který posílí postavení obcí, na jejichž území by mohlo vzniknout hlubinné úložiště a zasadili se o dodržování evropské legislativy, zejména směrnice Rady 2011/70/EURATOM;
2. nepřipustili zahájení průzkumných prací v žádné z lokalit, dokud nebude legislativně vyřešeno rovnoprávnější postavení obcí a státu;
3. respektovali názor obyvatel obcí v místech pro budoucí úložiště, přistupovali k nim otevřeně, konzistentně a bez úkladů;
4. zajistili vysoká bezpečnostní kritéria výběru lokality hlubinného úložiště.

Čelem nebo zády k výzvě aneb současná situace na Kraví hoře

Pod výzvou zástupcům státu se podepsalo 119 starostů obcí lokalit, kterých se daná věc bezprostředně týká. Výjimkou jsou pouze starostové obcí z lokality Kraví hora: z nich se nepřipojil ani jediný. Dokonce ani starostové Bukova a Sejřku, jejichž občané v místním referendu, resp. anketě, řekli, že se SÚRAO spolupracovat nechtějí, čímž současně vyjádřili nesouhlas s jakýmkoli průzkumem či jakoukoli další činností, která by ve svém důsledku vedla ke stavbě úložiště...

Starostové obcí z lokality Kraví hora (nedávno k dosavadním sedmi přibyla obec Milasín) tím dali najevo, že NECHTĚJÍ, aby jejich obce byly v procesu výběru lokality pro výstavbu úložiště jaderného odpadu státu a jeho institucím a orgánům rovnocenným partnerem. To je stanovisko prostým rozumem dost těžko pochopitelné a vyvstává jednoduchá otázka: PROČ? My odpověď neznáme. A starostové mlčí... Je přitom zajímavé, že obce, kterých se věc formálně vůbec netýká, a které s navrhovaným průzkumným územím “pouze” sousedí, se k výzvě připojily. Pochopily, že je lepší “o nás s námi” než “o nás bez nás”.

Seznam obcí v našem regionu, které podpořily výzvu:

Skryje - Jana Jeřábková, starostka

Tišnovská Nová Ves - Vladislav Fic, starosta

Vratislávka - Ladislav Matoušek, starosta

Žďárec - Vladimír Štěpánek, starosta

Děkujeme!

Za OS Nechceme úložiště Kraví hora, Martin Schenk

Jak bude vypadat průzkumné území?

Státní podnik DIAMO o.z. GEAM 28. ledna 2013 podal na Ministerstvo životního prostředí "Žádost o stanovení průzkumného území pro zvláštní zásah do zemské kůry lokalita Kraví hora." Dne 14. března 2013 proběhlo v Dolní Rožínce neveřejné ústní jednání mezi zástupci jednotlivých účastníků řízení.

Zástupci společnosti GEAM prezentovali specifikaci cíle a rozsahu geologicko - průzkumných prací - etapa vyhledávání. V rámci žádosti bude provedena vyhledávací etapa GPP, která bude zahrnovat geologicko - průzkumné práce, bez zásahů do pozemku, tzv. neinvazní průzkum.

Na jednání vystoupili také zástupci všech dotčených

obcí, kteří až na obce Bukov a Sejřek víceméně souhlasili s průzkumnými pracemi. V písemných stanoviscích potom formulovali téměř shodné požadavky na: monitoring vodních zdrojů, ovzduší, předložení zprávy o průběhu a výsledcích průzkumu, předložení návrhu projektu a účast zástupce obce v procesu.

Obec	Katastrální území	Výměra v km ²	%
Střítež	Střítež u Bukova	5,775	33,75
Drahonín	Drahonín	3,474	20,31
Moravecké Pavlovice	Moravecké Pavlovice	2,180	12,74
Vežná	Vežná	2,168	6,46
Bukov	Bukov na Moravě	1,831	10,7
Moravecké Pavlovice	Habří	1,247	7,29
Vežná	Jabloňov	1,062	6,21
Sejřek	Bor u Nedvědice	0,331	1,93
Milasín	Milasín	0,069	0,4
Olší	Olší u Tišnova	0,034	0,2
Celkem Kraví hora		17,109	100

Rozloha navrhovaného průzkumného území v katastrálním území dotčených obcí.

Zdroj: DIAMO s.p., o.z. GEAM

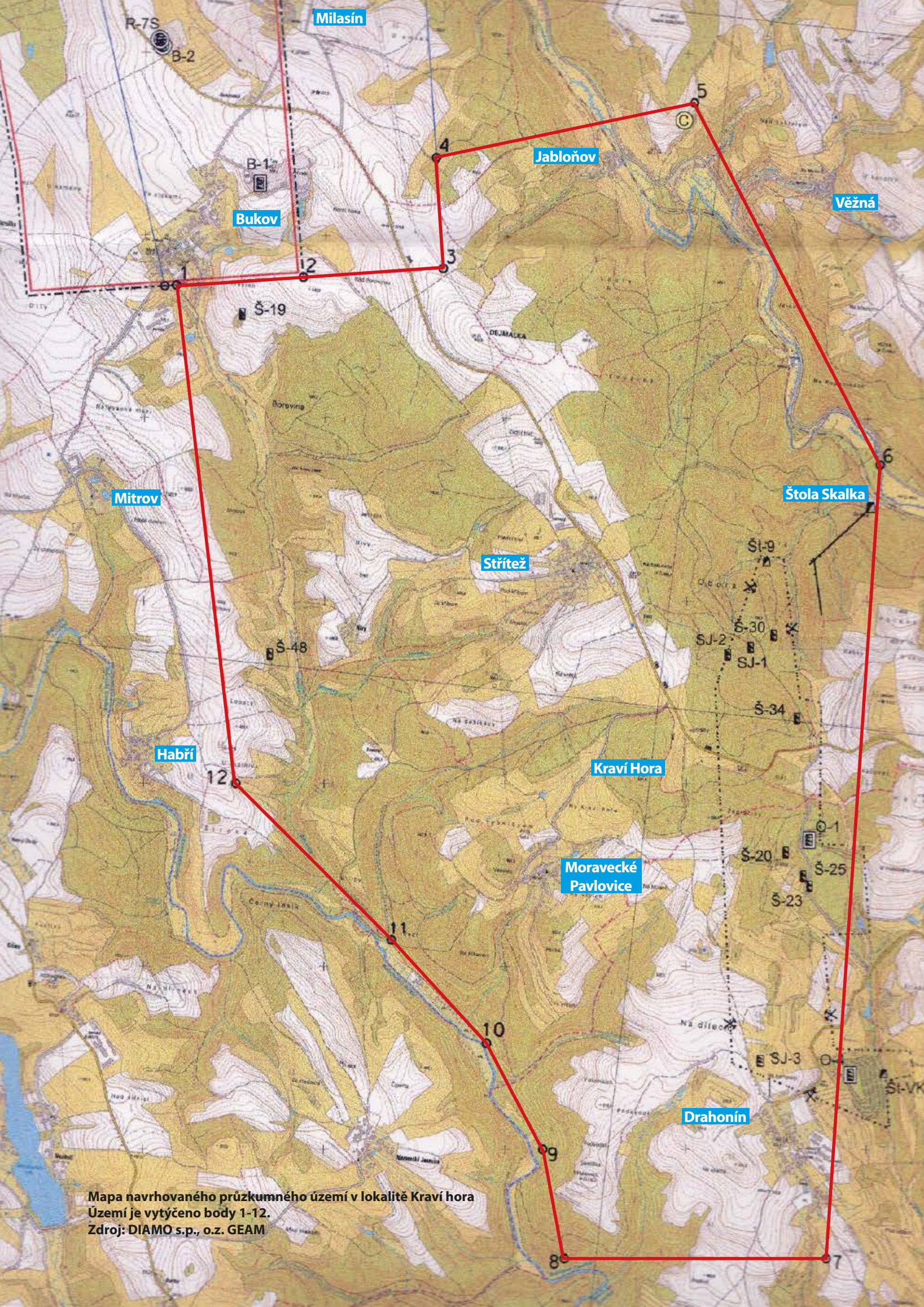
OS Nechceme úložiště Kraví hora a OS Calla podalo několik námitek jak formálních tak obsahových. Především požadujeme doplnění žádosti ve smyslu ochrany životního prostředí a zdůvodnění podání žádosti, když lokalita Kraví hora má dle již popsanych studií nejméně vhodné geologické podmínky a parametry pro umístění hlubinného úložiště, a to ze všech uvažovaných lokalit v ČR.

Zástupce OS Calla upozornil na porušení slibů společnosti SÚRAO o tom, že přes nesouhlas obcí nebude podána žádost na stanovení průzkumného území na žádné lokalitě v ČR.

Nicméně předpokládáme, že přes naše výhrady a námítky, a též nesouhlas obcí Bukov a Sejřek, nakonec nic nezabrání tomu, aby průzkumné území* bylo stanoveno, a to jako na první lokalitě v celé ČR.

*V době přípravy Zpravodaje nebylo k dispozici oficiální rozhodnutí MŽP!

Milasín

Bukov

Jabloňov

Věžná

Mitrov

Štola Skalka

Střítež

Habří

Kraví Hora

Moravecké Pavlovice

Drahonín

Mapa navrhovaného průzkumného území v lokalitě Kraví hora
Území je vytyčeno body 1-12.
Zdroj: DIAMO s.p., o.z. GEAM

Vyjádření OS k článku „Co nového pod Kraví Horu“ ve zpravodaji Bystřicko

V lednovém vydání měsíčníku Bystřicko vyšel článek „Co nového pod Kraví Horu“. Na základě rozhodnutí zastupitelstva města Bystřice nad Perštejnem redakce zamítla vydat naši reakci. Jelikož je v článku spousta nepřesností i nepravdivých informací, reagujeme prostřednictvím našeho zpravodaje.

Základní nepravdy se dopouští hned jeden z autorů - pan Pavlíček - když o sobě říká, že vystupuje za občanské sdružení Chceme úložiště Kraví hora. Sdružení s takovým názvem neexistuje a do 18. března 2013 nebyla podána na ministerstvo ani žádost o jeho registraci, jak je uvedeno ve vyjádření ministerstva vnitra.

Na rozdíl od virtuálního sdružení pana Pavlíčka naše sdružení Nechceme úložiště Kraví hora skutečně existuje a čítá (prozatím) necelou stovku členů. Nejedná se tedy pouze o pár jednotlivců, ale o názory, myšlenky a postoje desítek lidí, kterým není lhostejné, co se v jejich okolí děje.

Proč jsme založili sdružení Nechceme úložiště Kraví hora? Dotčené obce (Střítež, Věžná, Sejrek, Drahonín, Moravecké Pavlovice, Olší a Bukov) začaly na podzim nenápadně a tiše odsouhlasovat podpis dohody se SÚRAO (Správa úložišť radioaktivních odpadů), což měl být první krok k zahájení průzkumů, na jejichž konci má stát rozhodnutí o vhodnosti naší lokality pro výstavbu hlubinného úložiště jaderného odpadu. Stavbě, kterou si nikdo ani pořádně nedovedeme představit, šla zastupitelstva naproti, aniž by měla dostatek informací a veřejnost v podstatě neinformovala vůbec.

Jediné informace přicházely ze strany SÚRAO a logicky tedy pojednávaly pouze o samých pozitivěch. Od počátku si tedy naše sdružení kladlo za cíl přinášet veřejnosti informace i z druhé strany a poukazovat na to, že není vše tak růžové, jak nám bylo doposud prezentováno.

Oblast Kraví hora má dle závěru státem zadané geologické studie nehorší parametry ze všech dosud vytipovaných lokalit a nebyla tedy doporučena k dalším pracem, směřujícím k budování úložiště. Přesto jsme byli na seznam vhodných lokalit přiřazeni a jsme první kde bude stanoveno průzkumné území a s největší pravděpodobností za pár měsíců budou zahájeny vyhledávací práce.

Nehodláme přijmout toto, dle našeho názoru, politické rozhodnutí a akceptovat tak fakt, že otázky bezpečnosti ustupují do pozadí a jde se cestou nejmenšího odporu. Upozorňovali jsme i na to, že v jednání se státem nejsou obce rovnocennými partnery a nelze tak uchopit sliby SÚRAO, že přes odpor obyvatel do lokality nevstoupí. Sami jsme netušili, jak rychle toto bude potvrzeno: během ledna proběhlo v Bukově referendum a v Sejřku anketa - v obojím se občané vyjádřili v tom smyslu, že si nepřejí další účast jejich obcí v procesech, vedoucích k zahájení průzkumů.

Přesto byla 28. ledna podána SÚRAO na ministerstvo životního prostředí žádost o stanovení průzkumného území a na názor občanů se nebere zřetel!

Právě proto se naše OS Nechceme úložiště Kraví hora připojilo k podpisům výzvy „K HLUBINNÉMU ÚLOŽIŠTI FÉROVĚ“ (viz jiný článek ve zpravodaji).

*Všem občanům našich obcí
přejeme krásné prožití
Velikonoc.*